

מסורת הש"ס

(6) נדרים לב ע"פ
(7) זבחים (טו: טז) וזבחים
(8) ד"ה כ"ד ע"פ (טו) דף
(9) (1) (ע"פ) (טו) מ"י
(10) זביל של תעלול.

תורה אור השלם

1. הלוא אם תשיב
שאת ואם לאו תשיב
לפחם תפאת רבין ואליך
תשוקתו ואתה תמשיל
בה: (בראשית ד'
2. זאח אהרין ואת בניו
לזאת תורת העלה
הוא העלה על מוקדה
על המזבח כל העלה
עד הבקר ואש המזבח
תוקד בו: (ויקרא י"ב
3. ולבש הכהן מרו דב
ומכסיו בד ילבש על
בשרו והרים את הידן
אשר תאכל האש את
העלה על המזבח רשמו
אצל המזבח: (ויקרא י"ג

הגהות הב"ח

(6) ר"ח ד"ה קודם מלות
לילה יחזיר ומועלין בהן
דקודם מלות חזי בו כ"ל
והיה: (7) ד"ה ואלו
מועלין בהן מקביל כל
שנעשית מנחות: (8) ד"ה כל
הלילה כי ואפי' אם פקע
מה שעל המוקד ופי"ד:
(9) ד"ה וזבחו למח' כי
והרים את הדגן אלמל:

רבינו הגאון

לפחם תפאת רבין ואלו
בנפשו טעם ש"ד עולה
והטעם היה כשיש
ימים כדו שיעור שמו יום
לו יחזיר להשפין יום
אחר ויהא יום כיפור אין
לו רשות להשפין בכל
יום ויתרום את המזבח
בקריאת הגבר או סמוך
לו לפלגיו או למחוריו
בו: תנן התם בשחיטת
קרישת פרק השיעור אברים
שקפיעו מעל בני המזבח
קודם חצות יחזיר ומועלין
בהן אחר חצות לא
יחזיר ואין מועלין בהן
כלומר כבר עבר זמנם
ובטלה קרישתם: מנתי
טעם אמר רב כהנא אחר
אומר כי הלילה והיום
וכהנא אחר אומר כי
הלילה והקטיר: ובענין
הזה כתובה זו השנועה
בשחיטת קרישתם בפרק
המזבח מפרק באחריות:
פ"י קרא דכתיב הכי לא
אשכחתי כי כתיב קרא
הכי מנתי: על מוקדה
על המזבח כל העולה
וחי בחרות כתיב: ויהי
אני מקיים לא ילין חלב
תני דין בקר: והו האסור
ללמוד שארו מעלין מן
הארץ האברים שקפיעו
מעל בני המזבח כל הלילה
הוא מה אני מקיים כל
הלילה: שיהא נותן כהן
השופע ויהן תאכלין על
בני המזבח כל הלילה:
איכ מה חיל דין בקר:
אלא אם אינו ענין לאיכל
אברים תהיה ענין להרוסת
הדגן: מלמד שתורפין את
המזבח כל הלילה: וכיון
שזוהו מפורש כן בחרות כהנים אבר רב קרא הוא שכל הלילה כשר להקטרה ובשר להרמה:

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ב.

עין משפט
גו מצוה

קו א מ"י פ"ב מ"ג
תמיד הלכה היא:
קו ב מ"י פ"ו תחלת
מעשה הקרנות ה'
ג ופ"ב מ"ג מ"ג מעלה הלכה
ז':

מוסף רש"י

תלמוד מהא וישתין
וארבעה: ויום השנה
שפ"ה ימים (ד"ה ז' ב' ג')
תורמין את המזבח:
תרימת הדגן מל
המזבח ויחזיר מנחות
אל כספ' (ה' י"ג ע"ה)
מאשמורה הראשונה:
ומתוס דמיס קרנות
ויפיס דגן ע"ד הלכות
למפוח שכתובת המזבח
ולמד את המערכה לילה
שיולג לשמור ולבעול
המזבח בעלת השחר
(ט"ז) ששקעו מעל גבי
המזבח: (ל"ח) (ח"ו)
ומועלין בהן:
למח' בני מזבח ניבו
(ט"ז) ואין מועלין בהן:
דכיון דהו לכו כמעטותן:
דמפסית בגמל: הו לכו
דכ"י כנשפית מנחות ואין
מועלין בו: (ט"ז) כהנא
הבי מילי: דמנחות תלמי
מילתא (ט"ז) כל הלילה
ההוא: על מוקדה על
המזבח כל הלילה עד
הבקר: דהיי' הקטרה
(ט"ז) וכתוב אחד אומר
כל הלילה: ויפתי ליה
והרים את הדגן: וע"כ
אכל הלילה ק"ל דהו
לא כהנא ולבש הכהן
מרו דב אלא כל הלילה
עד הבקר ולבש והרים
קן שמעתי כהנא יומא
דלא הו ש"ה ואלא
דגן תמס ע"ה (ט"ז)
והציו להרומה: דלפ"ה
קאין שכן ראויין להרמה
וקריש דגן ויחזיר ע"כ
ממס לילא למחר דמוקד
דגן: (ט"ז) כהנא רב
כהנא: ארבי דלמח' תני
להרמה: דמשמע דקודם
מלות לאו שעת הרמה
היא חפ"ה מן העשין
דגן: (ט"ז)

תוס' עינים

תלמוד מהא וישתין וארבעה:
לפי שעת החמה קאמר:
בפ"י ר"ח גרס תנן התם
אברים כי' כמי שפי'
בקרישתם: קודם חצות
יחזיר כ"י: כהנא מוקד לה
בשריו ולכן קודם מלות
יחזיר שעדיין אינו אפי' אלא
חמת מלות היא אפי':

אהיבא קיימינן אהא דתנן וכו'. רש"י לא גרס ליה אלא הכי
גרס תנן התם וכו' לפרש אהיבא קיימי' כלומר על אלו
תרומה קאי ע"כ לא קאי על תרומת הדגן דהיה פשיטא דהיה כל
שעה סמוך לבקר דפשיטא דקרא משמע הכי על מוקדה על המזבח
כל הלילה עד הבקר וגו' והדר כתיב
והרים את הדגן אצל המזבח
אחרים איירי ממני' והיינו דקאמר
אהא דתנן אברים שפקעו מנח' הכי
מילי וכו' עד חלקהו תלוי להקטרה
וחזיו להרמה וכדפרישית לקמן כס
ר"י' אברים דכפורי' עושה אותן
האברים עיכול שלמחילה יכול
להרימם ולהקדים למפוח וקרי ליה
רמ' ובה"ה מרומה איירי ממני'
ולא שיעשה מהן הרמה דהא דגן
כתיב אלא דפריש'י' שאם ירצה יאפסנו
למפוח כדי להזיזם חוץ למחנה אבל
אם רוצה להיקח במקום המערכה
כדי למרק מנחות שיהא עומקן ראויין
להרמה הדגן עדיין מנחות עליהן
ולכן תנן יחזיר דמסמך דמסך מהן
מיוק מנחות עדיין כיון דאין ראויין
למחנה הדגן והא דקאמר תלוי
להקטרה ותלוי להרמה לאו דוקא אלא
ישגא דמנתי' נקט דמנתי' קודם
מלות יחזיר ועיקר דמנתי' דרב ע"ה
אימתי ומדלוריימא אין קנזה לדבר
אלא כל אימת דהו שריי' מותר
להיקח ולחלוץ למפוח כפי הצורך
דלא מסקן הכהוון אלא לחכמים כמו

שגראה להם להקריב לפטות המערכה כדי לחזור ולסדרה כפי מאי
דנפשי קרנות היום שחא המערכה מומנת להקטיר עליה
געלות הבקר ורב כהנא פריך עלה ופי' כ"ד דלוריימא היכי מקדמינן
וכו' דמשמע ליה דמדלוריימא חלקהו ממש תלוי להקטרה וכו' ולא
דקא ס"ד מעיקרא דלא מסקן הכהוון אלא לחכמים אלא א"ר יוחנן
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו

הדגן מ"ע ויומינן הכי הלכך פריך רב כהנא התם כי הכא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו
מנתי' כפשיטא אחרותהו הדגן וקשיא לך והא כפשיטא דקרא משמע
דהיתה צנקה מהאי קרא נפקא לן דנימן רשות להקדימה ולאחרת
כמו שירא מדכתיב עד בקר והרים תן צנקה לבקר של לילה ומדלא
פירש כמה לא מסקן הכהוון אלא לחכמים ופי' המזבח מקדש (ובאים
דף ע"ה) דקאמר רב כי הכא תלוי להרמה משמע ליה לפי המסקנא
דהכא דמוקמינן מנתי' בתרומת הדגן דבא לימן טעם נמי לתרומת
דגן אלא א"ר יוחנן מרומת הדגן מוקדה דעד בקר נפקא א"ר י"ל אלא
א"ר יוחנן קאמ' כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה כדכתיב דאית כהו ממש וכולו להרמה דגן מעובל ושריי' דלמח' כהו

הוא שכל הלילה כשר להקטרה ובשר להרמה: תלמוד מהא וישתין וארבעה: לפי שעת החמה קאמר: בפ"י ר"ח גרס תנן התם אברים כי' כמי שפי' בקרישתם: קודם חצות יחזיר כ"י: כהנא מוקד לה בשריו ולכן קודם מלות יחזיר שעדיין אינו אפי' אלא חמת מלות היא אפי':